

Publicerad 19 januari 2010 kl. 00:10 Uppdaterad 00:24

Rester av växtgift finns i våra kroppar

Forskare fann rester av bekämpningsmedel i urinen hos samtliga 300 personer som ingått i en skånsk undersökning. Resterna har de fått i sig via mat och dryck – och kanske även på golfbanan.

SKÅNE. 300 personer från Helsingborg, Lund och Malmö har deltagit i en studie om bekämpningsmedel. De har fått lämna urinprov som analyserats av ett forskarlag på arbets- och miljömedicinen vid Lunds universitetssjukhus.

De ämnen som forskarna letade efter i urinproverna var rester av olika bekämpningsmedel mot ogräs, insekter och svampsjukdomar. Det finns mängder av sådana preparat på marknaden.

Margareta Littorin, överläkare på arbets- och miljömedicinen, och hennes kollegor hittade rester av något medel hos alla deltagare i studien.

– En speciell typ av svampmedel och ett ogräsmedel hittade vi i mellan 90 och 100 procent av alla prover, säger Margareta Littorin.

Ett av de ogräsmedel man hittade är förbjudet i Sverige, så troligtvis beror det resultatet på importerade livsmedel.

Människorna som deltagit i studien arbetar inte i yrken där man använder bekämpningsmedel, utan de jobbar i kontorsmiljöer. I Helsingborg sökte Margareta Littorin upp dem på större företag och kommunala förvaltningar.

– Det är alltså helt "vanliga" människor vi undersökt. Vi får i oss de här preparaten genom vårt leverne och den mat vi äter, säger hon.

En produkt man tittade närmare på var vindruvor, som Livsmedelsverket ofta hittar rester av bekämpningsmedel i vid stickprover. Till just vindruvor används två speciella typer av medel mot svampsjukdomar. Forskarna ville undersöka om det fanns en koppling mellan druvorna och resthalter.

– Det fanns ett klart samband. Om man drack vin eller åt vindruvor veckan före provtagningen så hade man mer av de här två bekämpningsmedlen i urinen.

Deltagarna i studien fick också fylla i en enkät med livsstilsfrågor, till exempel vad de gör på fritiden. Golfspelare verkar löpa en högre risk än icke-golfare att få i sig vissa medel.

– Vi kunde se att golfare låg högre när det gällde ett speciellt svampmedel. Man kan spekulera i vad det beror på, men vi vet att man på golfbanor använder just det medlet. De kan ha fått det i sig via bollen som rullar i gräset och som de ju tar i mycket.

Halterna som forskarna hittade i urinproverna är dock generellt låga och motsvarar, om man räknar om dem och jämför dem med de gränsvärden som finns för livsmedel, ungefär en tiondel av de tillåtna gränserna. Samtidigt finns det en tendens till att resthalterna ökar i våra livsmedel och att allt fler medel upptäcks i livsmedel.

Ska man vara orolig för de här resultaten?

– Nej, jag skulle inte vilja säga att man ska vara direkt orolig. Men det finns en diskussion i världen om vad det betyder att vi utsätts för så mycket kemikalier som vi gör. Om det har betydelse till exempel för hormonstörningar, hormonrelaterade sjukdomar och vår reproduktiva förmåga eller för nervsystemets sjukdomar. En del hävdar med emfas att det har betydelse medan andra är skeptiska. Det finns inget enkelt ja eller nej. Men jag personligen tror inte att det är bra att få i sig en massa kemikalier.

Nu ska en liknande undersökning på landsbygdsbefolkning genomföras. Studierna finansieras av Naturvårdsverket.

Nicklas Nordström nicklas.nordstrom@hd.se 042-489 91 41

Text och bild skyddas av lagen om upphovsrätt
